

Innhold

Innledning	9
KAPITTEL 1 TOMME VINFLASKER LYVER IKKE	11
<i>Av Bente Sandvik</i>	
Innledning (høsten 2004–vinteren 2005)	11
Noe er galt	12
Pustepause på konferanse	13
Fra normalt forbruk til misbruk	15
Må du alltid drikke?	18
På møte i AA	20
Smaken av abstinens	21
Hadde jeg ikke visst bedre, hadde jeg trodd du hadde et alkoholproblem	22
Jeg trenger hjelp, eller sosialmedisinsk poliklinikk eller registrert forbruk?	24
Jeg vil søke om innleggelse	24
Den lange ventetiden	26
Den første samtalen på klinikken	28
Den første samtalen (sett fra behandleren Vic)	31
Refleksjoner rundt «streng».	32
Den andre samtalen	33
KAPITTEL 2 KVINNER OG ALKOHOL	37
<i>Av Edle Ravndal</i>	
Innledning	37
Historien	38
Fordomsfull forskning og mytene	40
Kvinneforskning	42

«Nyere» forskning	43
Sammendrag av «nyere» forskning	47
Forbruk av alkohol blant norske kvinner og menn	48
Separate analyser for kvinner og menn	54
Hvem drikker hva og hvor?	57
Kontinentalt drikkemønster?	58
Norske kvinner og vanedannende legemidler	60
Oppsummering	61
Referanser	63
 KAPITTEL 3 FRA LIVSSTIL TIL PROBLEMFORBRUK	 67
<i>Av Fanny Duckert</i>	
Kognitiv forståelse av rusavhengighet	68
Avhengighetsrelaterte antakelser	70
Faser i utvikling og endring av avhengighetsproblemer	71
Risikable drikkemønstre	73
Faresignaler	75
Når det er blitt problemer	77
Noen grunnleggende premisser for intervensjon	79
Oppsummering	80
 KAPITTEL 4 ALKOHOL OG KROPPEN	 83
<i>Av Fanny Duckert</i>	
Rusen	83
Slik beregnes alkoholpromillen	84
Toleranseutvikling	86
Bakrusen	87
Alkohol og søvn	89
Graviditet og svangerskap	90
Føtalt alkoholsyndrom (FAS) og føtale alkoholeffekter (FAE)	90
Virkninger av et høyt og langvarig alkoholforbruk	91
Kreftrisiko	93
Hvor går grensen for helseskadelighet?	93
Livsstilsperspektiv	94
Oppsummering	95

KAPITTEL 5 DEN VANSKELIGE SAMTALEN	97
<i>Av Fanny Duckert</i>	
I familien og vennekretsen	97
Hos allmennlegen	100
I behandlingssituasjonen	102
Motivasjonsfremmende dialoger	103
Referanser	104
 KAPITTEL 6 KVINNER, ALKOHOL OG BEHANDLING	 107
<i>Av Kari Lossius</i>	
Rusbehandling i et helseperspektiv	107
Barrierer og stigma	111
Retten til behandling	113
Kartlegging og diagnostisering	115
Kjønn, kognisjon og holdninger	117
Tilknytning, relasjoner og rusavhengighet	120
Komorbiditet	122
Kvinner med omsorg for mindreårige barn	125
Alliansen pasient–terapeut	126
Gruppebehandling	127
Tvangsbehandling	129
Behandlingsresultater	131
Kvinnespesifikk behandling	135
Referanser	138
 KAPITTEL 7 Å VÆRE INNLAGT PÅ RUSKLINIKK	 145
<i>Av Bente Sandvik</i>	
Er jeg i stand til endring?	146
Eksponering for risikosituasjoner og verdifulle belønninger	148
Eksponering for risikosituasjoner og endrede tanker	150
Store ting blir større når man deler dem med flere	151
Det forferdelige og det forferdelig fine	152
God morgen, her er jeg	154
Sommeren er herlig, men ... Vedlikeholdsfasen	155
Fire år senere	158

KAPITTEL 8 DILEMMAER OG UTFORDRINGER.	159
<i>Av Fanny Duckert, Kari Lossius og Edle Ravndal</i>	
Har kvinners alkoholforbruk kommet ut av kontroll?	159
Hvilken kunnskap mangler vi om kvinner og alkohol?	160
Diagnoser og økt biologisering i rusfeltet – på godt eller vondt?	161
Hvordan hjelper vi best kvinner med alkoholproblemer?	163
Den moderne alkoholliberalismen – kan vi håndtere konsekvensene?	165
APPENDIKS	167
Ruskartleggingsverktøy.	167
KKS	167
MAR-A og MAR-S	167
Wright test	168
MAST	169
SMAST	169
AVI-R.	170
DAST	170
Rusens funksjon	170
M-CIDI.	171
M.I.N.I	172
EuropASI.	172
Alkohol og kalorier.	173
Innhold i 1 dl.	173
ALKOHOL-AUDIT	173
STIKKORDREGISTER	174